

על החיים ועל המוות / שירה, עדי והדס נוסבוים

היה זה יום קיץ חם, לי שכבה על הדשא הרך שעל שפת האגם. רוח קלילה נשבה ובידרה את שיערה הערמוני, השמש קפחה על פניה המנומשות. "איזה יום יפה," חשבה לי. "הלוואי שכל הימים יהיו כאלו." לי גרה באחוזה מפוארת שעל שפת אגם גדול, בקרבת האחוזה לא היו בתי ספר, לכן היא ואחיה למדו עם גרישא המורה הפרטי שלהם. הוריה נהגו לנסוע מהבית בענייני עבודה, במשך שנים היא ואחיה הבכור ג'ון, לקחו עליהם את מעמסת הטיפול באחים הקטנים, בזמן שהוריה נעדרו מהבית. לפני כחצי שנה ג'ון התחתן, והיא נשארה לבדה במערכה. אך היום ג'ון בא לביקור, ולי נהנתה מיום חופש. היא קמה ושככה את רגליה במים הצוננים "אהה..." נאנחה לי, היא אהבה את אחיה הקטנים אבל אין כמו יום חופש! "לי," נשמע קול. לי הסבה את מבטה. זה היה ג'ון. "ארוחת הצהריים מוכנה." "אני מיד באה," קראה לי, היא קמה והלכה עימו לעבר האחוזה. כשנכנסה, סוזן, אשתו של ג'ון, קידמה את פניה. "את עומדת להיות דודה," היא לחשה בהתרגשות. לי חבקה את סוזן בשמחה. באמת! "שאלה." "כן," אמרה סוזן בחיוך. "את בטח תהיי דודה נפלאה."

לי שכבה במיטתה, כולם כבר ישנו אך עפעפיה סירבו להיעצם. כל כך הרבה עבר עליה היום. היא פגשה את ג'ון ובלתה באגם, נהנתה מהחופש וגם... גילתה שהיא עומדת להיות דודה! דודה בת ארבע עשרה...

כעבור כמה חודשים, "לי, קומי." "קומי, לי." לי פקחה עיניים עייפות. ארבעת אחיה הקטנים, דניס בן התשע, לורה בת השבע, לוסי בת הארבע ופיטר בן השנתיים, עמדו סביב מיטתה. שיגרת בוקר רגילה. לי קמה ממיטתה והתמתחה. "עוד מעט אבוא," אמרה, התארגנה, וירדה בגרם מדרגות גדול ולוליני לכיוון חדר האוכל. "תודה, לי," אמר דניס כשלי הגישה לו את ארוחת הבוקר. "מה עושים היום?" רטנה לורה "אני אעלה לספריה," אמר דניס בקול מתנשא. "כמו כל יום..." מלמלה לורה בשקט. "היום יש תוכניות אחרות," אמרה לי בהתרגשות. "אבא ואמא חוזרים היום." מיד התחרטה שאמרה זאת. לוסי נעמדה על רגליה והחלה לקפץ על השולחן, פיטר העיף צלחות לכל עבר, לורה רקדה וצרחו בו זמנית משמחה, ודניס רץ לחדרו וחזר עם עניבת הפפיון המהודרת ביותר שלו ואז החל לעבוד על הכנת שיר שישיר להוריו ברגע שיגיעו.

היתה זו שעת דמדומים, לי סיימה לעבוד על המנה האחרונה של ארוחת הערב, עוגת שוקולד חמה עם זילופי קצפת ותותים. לפתע נשמעו דפיקות בדלת, הוריה של לי נכנסו. דניס פצח מייד בשירה קולנית עם השיר שהכין להוריו. כשסיים לשיר הוריו מחאו כפיים בשמחה והתיישבו על הספה. לי רצה לעברם בידיים מושטות. עבר זמן רב מאז שהתה בחיק החם של הוריה. אביה, ג'ק, עטף אותה בחיבוק אוהב. עיניו הירוקות דמעו מאושר, שיערו הזהוב סורק בקפידה, חליפת העסקים הרגילה שלו עוד הייתה עליו. לי נעמדה וניגשה לאמה, שיערה הערמוני של אמה סורק במלכותיות שמלת הארגמן היוקרתית שלה התנופפה סביבה בחינניות. עיניה הגדולות והחומות ליטפו בחום את פניה של ילדתה הגדולה. מבין כל האחים לי הכי דמתה לאמה. לי חיבקה את אמה וריח עדין של בושם חדר לאפה, פניה הרכים חייכו אל לי בחום תוך כדי החיבוק. לאחר קבלת הפנים, הם ניגשו לארוחה. "פשוט מעדן" אמרה לורה כשטעמה מהעוגה, "בהחלט," אמרה אמה של לי, שרלוט, בחיוך. "בבקשה" אמרה לי. זה היה הערב המאושר ביותר בחייה!

לי פקחה את עיניה, השמים בחוץ עטו גוון ורוד עמוק, השמש זרחה בקו האופק וחסידות התעופפו מעל האגם. היא באה לקום מהמיטה וללכת להכין לאחיה ארוחת בוקר, אך לפתע נזכרה שהוריה בבית והיא יכולה לישון בשקט. היא התהפכה על צידה וקפצה בבהלה. דניס ישב על הכורסא שבחדרה וקרא ביומן שלה. הוא היה קצת חיוור ונראה שהמתין למשהו. "בוקר אור", אמר דניס בקול נרגש, לי קפצה בבהלה על מיטתה. "אתה צריך משהו?" צעקה. דניס החוויר עוד. "לא... כלומר... כן... לא התכוונתי להעיר אותך... גיון הגיע, נולד להם תינוק. אנחנו נסע לראות אותו... את רוצה להצטרף אליי... ואל גיון..." גמגם דניס "באמת?" אמרה לי בכעס. "ולמה אתה נוגע בחפצים שלי ללא רשות?" "חכה בחוץ", גערה בו לי. דניס מיהר לצאת החוצה, וסגר את הדלת מבויש. לי התלבשה בחיפזון ומיהרה לרדת. גיון ודניס חיכו לה למטה, שיערו הזהוב של גיון סורק ברישול, מתחת לעיניו הירוקות הופיעו צלליות שחורות, מחוסר שינה, פרצופו העייף היה מתוח ונרגש. דמעות התרגשות נצצו בעיניו. "אני לא מאמינה!" צרחה לי שכמעט נחנקת מדמעות התרגשות, היא וגיון התחבקו, דמעות זלגו במורד לחייהם, שניהם כל כך חיכו לרגע הזה.

הכרכרה חיכתה להם בשביל שבחצר האחוזה, ריאותיה של לי התמלאו באוויר הבוקר הצח. שני סוסים צחורים ויפים למראה היו רתומים לכרכרה יוקרתית בצבע טורקיז. וילונות תחרה לבנים היו קשורים לפתח הכרכרה, עיטורי זהב קישטו את חזית הכרכרה, נוצצים באור השמש הרך. לי התישבה ליד פתח החלון הגדול והזמינה את גיון להתיישב לידה, כיוון שלא רצתה לשבת ליד דניס. הסוסים החלו לדהור במורד שביל העפר המתרחק מהאחוזה. מדי פעם גיון ניסה ליצור שיחה מאולצת אך לי ודניס סרבו לדבר אחד עם השני. "את תהיי דודה נפלאה", אמר גיון, בפעם העשירית לפחות. "אני מסכים איתך", מלמל דניס בשקט. "לא דיברנו איתך", הטיחה לי בדניס שחזר להסתכל בחלון. דקות ארוכות של שתיקה עברו, מדי פעם נשמעו צעקות של הרמס הנהג. "יותר מהר!" דרבן הרמס את הסוסים. הכרכרה החלה לטפס על ההר לעבר בית החולים, השביל הלך ונעשה צר, הפניות נעשו חדות יותר. הכרכרה התקדמה, ולפתע, בשביל ממול, הגיחה כרכרה שירדה במהירות לעברם. לי עצמה את ענייה בחוזה. היא שמעה את גיון קורא "הרמס, לצד! מהר!" אך הרמס היה משותק מפחד ולא היה מסוגל לעשות דבר. הסוסים התקרבו במהירות. נהג הכרכרה שמולם ניסה לעצור את הסוסים, גיון מיהר קדימה להזיז את הסוסים, אך זה היה מאוחר מדי. הכרכרה הוטחה לקרקע בפתאומיות, והחלה להידרדר אחורה במהירות. לי הרגישה את ידו של דניס אווזת בזרועה. היא שמעה את גיון זועק, "אני אוהב אתכם!" ואז שקט. כעבור זמן מה פתחה לי את עיניה בזהירות, מפחדת ממה שהיא עומדת לראות. ידו של דניס הרפתה ממנה, דניס שכב על רצפת הכרכרה. עיניו האפורות בהו בה בהלה, פניו היו קרות ונוקשות. לי ליטפה את פניו חסרות ההבעה של דניס בשעה שהיא ממררת בבכי. "זה לא הגיע לך", לחשה, ליבה נצבט בכאב. היא כעסה על אחיה בשעתו האחרונה. עבר כך זמן רב דמעות זלגו בזו אחר זו על לחיה של לי ודניס נותר קר כקרח, מת. היא בכתה ובכתה עד שנמאס לה לבכות והיא ונרדמה.

לי התעוררה למשמע סאון של עגלות. דניס כבר לא היה לידה, היא יצאה מהכרכרה בצעדים מהססים, בחוץ עמדו שתי עגלות, באחת העגלות שכב דניס ללא תנועה מכוסה בסדין לבן. ליד העגלה עמדו הוריה של לי, על לחייה שרלוט אמה של לי זלגו דמעות גדולות בזו אחר זו, שיערו של אביה היה סתור על פניו והבעת פניו היתה מעבר לדמעות. כששמו לב אליה מיהרו לעברה, "את בסדר שאל אביה?" בדאגה "כן, אני

מקווה" ענתה לי. הוריה הלכו עמה לעגלה השנייה, גיון ישב בה פצע מדמם גדול ומכוער חתך את פניו סביבו התרוצצו רופאים רבים", איך את מרגישה?" שאלה אותה רופאה אחת במבטא צרפתי חזק, עיניה התכולות חייכו אליה שיערה הזהוב והארוך גלש על כתפיה בחינניות, אודם חזק נמרך על שפתיה ושיווה לה מראה גנדרני "שמי אליס" אמרה לה "הי" השיבה לה לי, לא היה כוח לדבר הרבה, היא היתה עייפה ועצובה. "בואי תעלי" אמרה אליס ללי והחוותה בידה לעבר העגלה, לי עלתה על העגלה "ניסע למימונס, זה הכי קרוב" אמרה אליס להוריה של לי ולאחר מכן הם עלו. העגלה החלה לנסוע במהירות לכיוון בית החולים שאליו היא דניס וגיון התכוונו לנסוע, ולפתע צץ לה רעיון... "אמא?" שאלה לי "כן" ענתה לה אמה בקול חנוק מדמעות, "כשאני יהיה בבית החולים אני אוכל ללכת לבקר את סוזן?" שאלה בתקווה "אם זה יהיה מתאים לה אז כן" ענתה לה, לי חייכה חיוך קלוש, אך לא מאוד שמחה, בכל זאת בזה הרגע אחיה נפטר.

"סוזן יודעת על התאונה?" שאלה לי את הוריה ברגע שהגיעו לבית החולים. "כן הודענו לה", את בטוחה שאת לא רוצה לשכב?" שאלה אמה "כן" אמרה לי בהחלטיות, "אולי בכל זאת?" שאלה אמה "זה יעשה לך טוב", הוסיפה "לא, מה שיעשה לי טוב עכשיו זה לבקר את סוזן" אמרה לי וחייכה אל גיון שהתעורר תוך כדי הנסיעה. "בסדר" אמרה אמה כנכנעת, "אך את צריכה גם את אישורה של אליס" הוסיפה "אני מאשרת" אמרה אליס בחיוך. לי וגיון קמו בסערה מהמיטה ורצו במהירות למחלקת היולדות "אפשר להיכנס?" נקש גיון על אחת הדלתות לאחר שביירו איפה סוזן נמצאת. "כן" אמר קולה של סוזן לאחר שכנראה זיהתה את הקול. "או אני כל כך שמחה שאתם בסדר", אמרה סוזן לאחר שנכנסו "תודה" אמרה לי, "ואני משארת שאת רוצה לראות את התינוק" אמרה סוזן ללי "הנה, הוא כאן" אמרה והצביעה על עריסת תינוק קטנה שניצבה בצדו השני של החדר. לי נגשה אליה בתוכה ישן תינוק קטן ומתוק ששכב בשלווה במצע חם של שמיכות, לי בלעה את רוקה היתה לה תחושה מוזרה. בזה הרגע אחיה מת בשעה שאחיינה הקטן נולד, בתוך בטנה התערבבו הרגשת העצב עם השמחה, לפתע היא פלטה יבבה חלושה ודמעות זלגו במורד לחייה "דניס" אמרה לפתע "מה?" אמר גיון בבלבול "נקרא לו דניס" אמרה לי שנית, גיון הביט בה ולאחר מכן הנהן לאות הסכמה.

את הימים הבאים בילתה לי עם אחיינה דניס. רק מדי פעם שעברה ליד קברו של דניס על שפת האגם התגנבה אל ליבה תחושת העצב אך לאחר שנדרה שתמשיך הלאה היא לא נתנה לעצמה לשקוע בתחושת העצבות. כך חלפו להם השנים, אך מדי פעם במצבים קשים לי הרשתה לעצמה להתרפק על קברו של דניס ולבכות. אך פחות או יותר החיים המשיכו להיות עליזים כמעט כמו לפני כן.